

Algemeen	
Onderwerp	Uitvoeringsprogramma RES deelregio G&V 2020-2022
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Simon Miske
Eenheid	Sturing
E-mail	s.miske@regiogv.nl
Kenmerk	22.0005059
Datum	15 november 2022

Voorstel

1. Uitvoeringsprogramma RES deelregio Gooi en Vechtstreek 2022-2026 vast te stellen
2. Versnellingsacties integreren in bestuurlijke agenda (Uitvoeringsprogramma fysiek domein 2022-2026 onderdeel M&D)

Kernboodschap

Het Portfeuillehoudersoverleg M&D heeft op 4 maart jl. besloten dat er een concretisering en nadere uitwerking nodig was van het algemene en abstracte RES 1.0 Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid. Daarom is er een RES Uitvoeringsprogramma voor de Gooi en Vechtstreek opgesteld met een programmatische aanpak die zich richt op een selectie van projecten in opwekvermogen, tijd en plaats. De beschreven versnellingsacties zijn stapsgewijs uitgewerkt, inclusief een planning. Het Uitvoeringsprogramma geeft ook een overzicht van alle lopende lokale en regionale activiteiten die bijdragen aan de realisatie van de RES doelstelling van 199 GWh aan duurzame opwek in 2030. De versnellingsacties zijn noodzakelijk omdat in het huidige tempo de doelstelling voor 2030 nog niet voor de helft wordt bereikt. Het tempo waarin projecten voorbereid én gerealiseerd wordt moet ten minste verdubbeld worden om in de buurt te komen bij de doelstelling voor 2030.

Aanleiding

De aanleiding voor dit uitvoeringsprogramma is dat na de vaststelling van het RES Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid is aangegeven door het Portfeuillehoudersoverleg Milieu & Duurzaamheid dat een nadere uitwerking en concretisering voor de regio Gooi en Vechtstreek nodig was. Bovendien was er behoefte aan een totaal overzicht van wat er allemaal aan projecten en activiteiten loopt in de regio. In dit uitvoeringsprogramma gaan wij, de zes gemeenten en Regio Gooi en Vechtstreek, in op de voor de periode 2022-2026 belangrijke stappen voor de realisatie van de doelstelling van 199 GWh aan duurzame opwek in 2030.

Tempo verdubbelen

Sinds het vaststellen van de RES NHZ 1.0 gebeurt er lokaal en regionaal al veel. Toch blijkt dat in het huidige tempo de doelstelling voor 2030 nog niet voor de helft wordt bereikt. Het tempo waarin projecten voorbereid én gerealiseerd wordt moet ten minste verdubbeld worden om in de buurt te komen bij de doelstelling voor 2030. Om de doelstelling wel te halen is gekozen voor een programmatische aanpak die zich richt op een selectie van projecten in opwekvermogen, tijd en plaats. Het is daarbij belangrijk te starten met grotere projecten, in de eerste plaats gericht op het generiek zoekgebied zon op daken, dat in termen van opwek de meeste potentie heeft (90% van totaal potentiële opwekking). Daarna wordt ingegaan op de te zetten stappen voor de realisatie voor zon boven parkeerplaatsen en zon langs infrastructuur. Hiervoor zijn activiteiten stapsgewijs uitgewerkt, inclusief planning. In dit programma wordt inzichtelijk gemaakt welke stappen wanneer doorlopen moeten worden om te komen van zoekgebieden naar vergunde en gerealiseerde projecten. Het is belangrijk dat we als regio en gemeenten in afstemming met initiatiefnemer, netbeheerder, omwonenden en andere betrokkenen in kaart brengen wie welke stap wanneer neemt. In het bijzonder ook aandacht voor een toekomstbestendige energie-infrastructuur, met focus op midden- en laagspanningsnet.

De theoretische potentie voor de opwekking van duurzame energie in de zoekgebieden in Gooi en Vechtstreek is 229 GWh (0,23 TWh). Deze potentie bestaat uit de huidige opwek (30 GWh) en de opwek uit zoekgebieden (199 GWh). Dat is ca. 30% van het totale elektriciteitsverbruik in 2020.

Doel

Het Uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de wat, hoe, wie en wanneer voor de realisatie van de RES doelstelling van 199 GWh voor de periode 2022-2026. Het gaat om de concretisering van zoekgebieden naar vergunde en uiteindelijk gerealiseerde projecten.

Argumenten

1.1 Het Uitvoeringsprogramma is een concretisering en nadere uitwerking van RES 1.0

Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid

Het RES 1.0 Uitvoeringsprogramma NHZ is te abstract, onvoldoende concreet en niet specifiek voor Gooi en Vechtstreek. Het was niet duidelijk is wat het nu precies betekent voor de gemeenten. Daarom is er een Uitvoeringsprogramma opgesteld specifiek voor de Gooi en Vechtstreek waarin de werkzaamheden, die staan genoemd in het reeds vastgestelde RES 1.0 Uitvoeringsprogramma NHZ, verder geconcretiseerd en uitgewerkt. Het is geen blauwdruk hoe het moet maar wel een voor de hand liggende aanpak waar de gemeenten achter staan. Gemeenten, die er voor kiezen om bepaalde activiteiten individueel/lokaal uit te voeren, kunnen hier handig gebruik van maken. Het staat gemeenten natuurlijk vrij om hiervan af te wijken. Het Uitvoeringsprogramma is niet van toepassing op lokale projecten die al in uitvoering zijn.

1.2 Uitvoeringsprogramma geeft overzicht en maakt (bij)sturing mogelijk

In het Uitvoeringsprogramma staat beschreven wat er nu al op lokaal en regionaal niveau gebeurd voor de uitvoering van de RES NHZ 1.0. Daarnaast is er een concretiseringsslag gemaakt van die onderdelen die nog niet lokaal/regionaal zijn opgepakt/uitgewerkt ontstaat. Tezamen is het nu een totaal overzicht. Het geeft inzicht in de bijdrage van de afzonderlijke activiteiten en als geheel aan de 199 GWh die voor de Gooi en Vechtstreek is opgenomen in de RES NHZ 1.0. Deze planmatige aanpak maakt voor de portefeuillehouders (bij)sturing op inhoud en proces mogelijk. Belangrijk aangezien over twee bestuursperiodes (in 2030) het bod in de RES moet zijn gerealiseerd. Jaarlijks wordt daarom een voortgangsrapportage gemaakt. Voor onze regionale samenwerkingspartners in het BOEG en RET geeft een uitvoeringsprogramma ook duidelijkheid wat overheden gaan doen en hoe zij daar hun bijdrage aan kunnen geven.

1.3 Gemeenten kunnen kiezen om de versnellingsacties uit het Uitvoeringsprogramma gezamenlijk of individueel uit te voeren

Colleges en raden hebben in het voorjaar van dit jaar het RES 1.0 Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid vastgesteld (uitgezonderd Gooise Meren). Daarmee is akkoord gegeven op de uitvoering van alle activiteiten die in het uitvoeringsprogramma staan beschreven, voor zover van toepassing. Deze activiteiten zijn in het Uitvoeringsprogramma RES deelregio Gooi en Vechtstreek 2022-2026 geconcretiseerd en verder uitgewerkt te behoeve van de uitvoering door de gemeenten. Gemeenten kunnen de verschillende versnellingsacties uit het Uitvoeringsprogramma samen (regionaal) of individueel uitvoeren. In het bijgevoegde schema (bijlage 2) is per activiteit aangegeven wat de keuzes zijn per gemeente.

2 Door de versnellingsacties integreren in bestuurlijke agenda (Uitvoeringsprogramma fysiek domein 2022-2026 onderdeel M&D) ontstaat er een compleet overzicht waarop gemeenten in de regio samen willen werken

In de Uitvoeringsprogramma fysiek domein 2022-2026 onderdeel M&D (versie van okt 2022) is het handelingsperspectief voor o.a. de Energietransitie uitgewerkt. Voor het onderdeel *Realiseren duurzame opwek van energie* binnen de Energietransitie (Programma Milieu en Duurzaamheid), die ook op de agenda staat van het portefeuillehoudersoverleg van 28 oktober a.s., zijn op hoofdlijnen en onder voorwaarden opgenomen.

Kanttekeningen

De planning van de uitvoering moet geactualiseerd worden omdat de behandeling van het uitvoeringsprogramma vertraging heeft opgelopen, te veel activiteiten zijn gepland in Q1 en Q2 2023 en de capaciteit is begin 2023 bij gemeenten nog niet voldoende.

Financiën

Voor de uitvoering van de versnellingsacties is vooral (extra) capaciteit nodig. Op basis van het rapport van de Raad voor het Openbaar is een inschatting gemaakt (Hfst.9 Menskracht en organisatie) van de benodigde menskracht voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma. Daarbij is het goed om te weten dat er vanaf 2023 substantieel gelabeld geld beschikbaar komt in het gemeentefonds voor de uitvoering van het klimaatakkoord.

Benodigde capaciteit voor de taken van de Regio is geraamd op 1,5 fte. Vanuit de Regio is 1 fte beschikbaar. Door het Uitvoeringsprogramma vast te stellen wordt niet ingestemd met extra capaciteit bij de Regio. De totale benodigde capaciteit voor de uitvoering van het totale programma Energietransitie (onderdeel van Uitvoeringsprogramma fysiek domein 2022-2026, dus inclusief RES) wordt nog in kaart gebracht. Hierover vindt aparte besluitvorming plaats.

Met oog op de krapte op de arbeidsmarkt en een efficiënte inzet van specifieke kennis wordt in overweging meegegeven om op regionaal niveau tot de bundeling van menskracht te komen.

Kosten voor bijvoorbeeld middelen, inhuur e.d. kunnen op projectniveau worden geraamd en zijn nu nog niet bekend.

Uitvoering

Per onderdeel worden de versnellingsacties door gemeenten en Regio gezamenlijk nader worden uitgewerkt aan de hand van de stappen en planning (aangepast) zoals in het Uitvoeringsprogramma. Zowel inhoudelijk als qua rolverdeling. Dit Uitvoeringsprogramma heeft geen invloed op de reeds lopende lokale projecten.

Bijlage(n)

1. Uitvoeringsprogramma RES deelregio Gooi en Vechtstreek 2022-2026
2. Schema activiteiten Uitvoeringsprogramma RES Gooi en Vechtstreek